

Αρμονική Ταλάντωση, τροχαλίες και ελατήρια

ΑΡΜΟΝΙΚΗ ΤΑΛΑΝΤΩΣΗ

ΤΡΟΧΑΛΙΕΣ ΚΑΙ ΕΛΑΤΗΡΙΑ. -

Το σύστημα της διηχητής διάταξης πηρεί. Οι τροχαλίες έχουν αμελητέα μάζα. Το νήμα είναι αβάρης-μη εκτατό και τεντωμένο. Τα ελατήρια έχουν σταθερές $K_1 = 150 \frac{N}{m}$, $K_2 = 300 \frac{N}{m}$ αντίστοιχα. Δίνεται $m = 1 \text{ kg}$, $g = 10 \text{ m/sec}^2$ και αντιστάσεις αέρα αμελητέες. Εκκρέησθε το σώμα κατακόρυφα κατά $d = +0,2 \text{ m}$ και τη στιγμή $t_0 = 0$ το αφήνουμε ελεύθερο να ταλαντωθεί, χωρίς αρχική ταχύτητα.

Α) Να δείξετε ότι το σώμα εκτελεί Α.Α.Τ. με σταθερά επαναφοράς $D = \frac{K_1 \cdot K_2}{4(K_1 + K_2)}$.

Β) Να βρείτε τις ταχύτητες των κέντρων C_1, C_2 των δύο τροχαλιών τη στιγμή που η ταχύτητα του σώματος είναι $v = +0,5 \text{ m/sec}$.

Γ) Να βρείτε τις δυναμικές ενέργειες των ελατηρίων τη στιγμή που το σώμα διέρχεται από τη θέση $x = +0,1 \text{ m}$.

Δ) Να γίνει το γράφημα της δύναμης που ασκεί το νήμα στο σώμα, σε συνάρτηση με την απόσταση x από τη θέση ισορροπίας.

Ε) Να βρεθεί ο ρυθμός $\left(\frac{dk}{dt}\right)$ του σώματος τη στιγμή $t = \frac{3\pi}{20} \text{ sec}$.

ΑΡΤΕΜΗΣ ΣΑΡΑΝΤΗΣ
ΦΥΣΙΚΟΣ. -

ΛΥΣΗ.

A) Αρχική Ισορροπία
 $T_0 = mg$
 $2T_0 = k_1 \Delta l_1 = k_2 \Delta l_2$
 $\Delta l_1 = 2\Delta l_2$

Το μήκος του νήματος είναι σταθερό. Άρα:
 $H_1 + 2H_2 + 2\Delta R =$
 $= H_1 - x_2 + H_2 - x_1 - x_2 +$
 $+ H_2 + x - x_1 + 2\Delta R \Rightarrow x = 2(x_1 + x_2)$, $x_1 = 2x_2$
 $\frac{dx}{dt} = 2\left(\frac{dx_1}{dt} + \frac{dx_2}{dt}\right) \Rightarrow v = 2(v_1 + v_2)$, $v_1 = 2v_2$

$2T = k_1(\Delta l_1 + x_1)$ } $k_1 x_1 = k_2 x_2 \Rightarrow x_2 = \frac{k_1 x_1}{k_2}$
 $2T = k_2(\Delta l_2 + x_2)$ } Άρα $x_1 = \frac{k_2 x}{2(k_1 + k_2)}$

$\Sigma F = mg - T = -\frac{k_1 x_1}{2} = -\frac{k_1 k_2}{4(k_1 + k_2)} x$. $D = \frac{k_1 k_2}{4(k_1 + k_2)} = 25 \frac{N}{m}$
 $A = 0,2m$, $\omega = 5 \text{ rad/sec}$, $\varphi_0 = \frac{\pi}{2}$. $x = 0,2 \sin\left(5t + \frac{\pi}{2}\right)$ στο S.I.

B) $v = 2(v_1 + v_2) \Rightarrow v_2 = \frac{v}{6}$ και $v_1 = \frac{v}{3}$.
 Γ) $x = 2(x_1 + x_2) \Rightarrow x_2 = \frac{x}{6}$ και $x_1 = \frac{x}{3}$.
 $U_{(v)} = \frac{1}{2} k_1 (\Delta l_1 + x_1)^2 = \frac{25}{12} J$ και $U_2 = \frac{1}{2} k_2 (\Delta l_2 + x_2)^2 = \frac{25}{24} J$.

Δ) $\Sigma F = -Dx \Rightarrow mg - T = -Dx \Rightarrow T = mg + Dx \Rightarrow T = 10 + 25x$ στο S.I.

Ε) Τη στιγμή $t = \frac{3\pi}{20} \text{ sec}$ έχουμε:
 $x = -0,1\sqrt{2} m$ και $v = -\frac{\sqrt{2}}{2} \frac{m}{sec}$.
 $\frac{dk}{dt} = -D \cdot v = -2,5 J/sec$.

ΑΡΤΕΜΗΣ ΣΑΡΑΝΤΗΣ
ΦΥΣΙΚΟΣ.